

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 50 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Insercyja w półkolumnie, drukiem germonit, 7 centów od wierszu. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Posiedzenie komisji obratującej nad ustawą gminną na dniu 16. listopada.)

Lwów. 29. listopada. Posiedzenie rozpoczyna się odczytem §. 27 projektu, a ten jest treści następującej:

§. 27. „Przy przeprowadzeniu wyborów będą uprawnieni do głosowania w miarę ogólnej opłacanej powinności podatkowej w ten sposób podzieleni na trzy ciała wyborcze, że na każde z ciał wyborczych przypadnie równa suma podatkowa.“

„Do pierwszego ciała wyborczego wchodzi najwyżej, do drugiego mniej a do trzeciego najniżej upodatkowani.“

„Każde z ciał wyborczych wybiera w porządku równą liczbę członków do reprezentacji gminnej.“

„Jeżeli liczba wyborców w jednym ciele wyborczym nie wynosi potrójnej liczby członków, których wybrać potrzeba, to ciało wyborcze uzupełnia się najwyżej upodatkowanymi z najbliższego następnego ciała wyborczego.“

Referent nadmienia do tego paragrafu, że urządzenie ciał wyborczych uważał za najpraktyczniejsze i najodpowiedniejsze naszym stosunkom wiejskim.

Ustawa gminna z 24. kwietnia 1859, wzmiankuje wprawdzie o utworzeniu klasy wyborczej z chłopskich posiadaczy gruntowych; lecz w naszym kraju nie nadaje się to z tego powodu, że po wsiach prawie wszędzie tylko chłopska posiadłość gruntowa nadaje prawo do głosowania, a nawet po miasteczkach nie da się z góry oznaczyć żaden stosunek, podług którego ta posiadłość ma wobec jakiej innej brać udział w wyborze.

Nim jeszcze rozpoczęły się debaty nad tym paragrafem, podano następujące wnioski:

1. **Wniosek:** Przyjąć paragraf następujący:

„Kto według paragrafu 21. upoważniony jest wstąpić do wydziału, musi, jeżeli połączonych z tem praw chce osobiście używać, posiadać przytoczone w §. 26. przymioty, wszakże wymienione w §. 26 lit. d) i f) (wojskowi, urzędnicy gminy, duchowni, nauczyciele publiczni) wyjątki nie stosują się wcale do niego. Pełnomocnik takiego upoważnionego musi prócz przytoczonych w §. 28. przymiotów mieć także 30 lat skończonych.“

2. **Wniosek:** Naradzić się najpierw nad kwestyą kto upoważniony jest wybierać wójta i przysiężnych i z którego grona należy ich wybierać, bo rozstrzygnięcie tej kwestyi może wpłynąć znacznie na tok i sposób samych wyborów.

Co do pierwszego wniosku wyraża się referent, że byłoby zbyt czynnem przyjmować wniesiony paragraf, bo przytoczone w §. 26 wyjątki odnoszą się tylko do tych osób, które z wyboru wstępują do reprezentacji gminnej, a zatem nie mogą stosować się do byłego dziedzica, który w moc §. 21. jest *ex lege* członkiem reprezentacji gminnej.

Co do drugiego wniosku odwołuje się referent na §§. 17. i 36. projektu, podług których zwierzchność gminy ma być wybierana z grona członków reprezentacji gminnej wraz z zastępcami własnym ich wyborem.

Wniosek 1 odroczono do drugiego odczytu ustawy. W sprawie wyboru zwierzchności gminnej powstają następujące wnioski przeciwne:

1. **Wniosek:** Najpierw muszą być członkowie reprezentacji gminnej obrani z grona uprawnionych do głosowania, a z koła tych członków mają wszyscy uprawnieni do głosowania mianować wójta miejscowego.

Na poparcie przytacza wnioskodawca, że wójt miejscowy mianowany z doborowego grona gminy wyborem wszystkich uprawnionych do głosowania, używałby większego zaufania w gminie:

Poprawka do tego wniosku: Wójt miejscowy ma być mianowany z grona członków reprezentacji gminnej wyborem całej gminy.

2. **Wniosek:** Ponieważ członek reprezentacji gminnej może być całkiem dobrym radnym a nie zawsze przytem posiadać potrzebnych

dla wójta przymiotów, przetoż proponuje się, ażeby wójta miejscowego wybierali wszyscy uprawnieni do głosowania z grona wszystkich uprawnionych do głosowania.

Drugi wniosek popiera czterech członków komisji podnosząc, że tym sposobem uwzględniałoby się i dotychczasowy zwyczaj, a zarazem nasuwałaby się także sposobność, złamać pojawiającą się w najnowszych czasach a tak szkodliwą dla dobra gminy arystokrację chłopską.

Przeciw tym wnioskowi wystąpiły zarzuty, że uprawnieni do głosowania wybierając członków wydziału mają wzgląd i na te przymioty, jakich potrzeba wójtowi. Ponieważ dalej według zasady należy wielkiemu posiadaczowi dóbr zapewnić odpowiedni wpływ w gminie, to może się to stać tylko sposobem wyboru wójta zaproponowanym w projekcie, gdyż w każdym innym wypadku przebrzmiałby bezowocnie głos wielkiego posiadacza dóbr.

Przy głosowaniu pozostają 1 i 2 wniosek wraz z poprawką w mniejszości, większością głosów utrzymuje się wniosek referenta, według którego zwierzchność gminy ma być wybierana z grona członków wydziału wraz z zastępcami własnym ich wyborem.

Co do utworzenia ciał wyborczych podano następujące wnioski przeciwne:

1. **Wniosek:** Utworzyć ciała wyborcze nie według miary podatków, lecz według liczby osad (okręgi wyborcze).

Ten sposób ma tę korzyść przed wnioskiem projektu, że sąsiedzi lepiej się znają wzajemnie, tudzież że nie pozwoliliby podnosić się zbyt czynnemu chłopskiej arystokracji, którą podział na ciała wyborcze według wysokości podatku podsyliłby tylko.

2. **Wniosek:** Utworzyć tylko jedno ciało wyborcze.

Obadwa wnioski pozostają w mniejszości a utworzenie trzech ciał wyborczych według wysokości podatku uchwalono większością głosów.

Postanowienia, że na każde z ciał wyborczych ma przypaść równa suma podatku i każde ma wybrać równą liczbę członków, przyjęto jednogłośnie.

Ostatni ustęp §. 27. objaśnia referent następującym przykładem: Do reprezentacji gminnej należy np. wybrać 15 członków a na każde ciało wyborcze przypada 5 członków. Tymczasem pierwsze ciało wyborcze składa się z 12, drugie z 14 a trzecie z 48 wyborców, ponieważ zaś zarówno pierwsze jak i drugie ciało wyborcze ma mniej niż potrójną liczbę członków, jakich potrzeba wybrać, tj. mniej niż 15, to najpierw uzupełnia się pierwsze ciało wyborcze trzema najwyżej upodatkowanymi członkami drugiego ciała wyborczego.

Po tem uzupełnieniu pozostało w drugim ciele wyborczym 11 wyborców, potrzeba je więc uzupełnić czterema najwyżej upodatkowanymi wyborcami trzeciego ciała, w którym pozostanie już tylko 44 wyborców.

Do tego ostatniego ustępu wniesiono, aby kwotę podatkową, o którą w przytoczonym przykładzie pomniejszono drugie ciało wyborcze posunięciem swych trzech najwyżej upodatkowanych wyborców, rozdzielić w równych częściach na 2 i 3 ciała wyborcze.

Ten wniosek przeciwny pozostaje w mniejszości a ułożenie projektu utrzymuje się większością głosów.

§. 28. „Jeżeli posiadłość dziedzica wcielona jest do związku gminnego, to własność dziedzica tworzy pierwsze ciało wyborcze, a reszta uprawnionych do głosowania rozpada się w powyższy sposób na dwa ciała wyborcze.“

§. 29. „Jeżeli suma, jaką w stałych podatkach w ogóle opłaca właściciel posiadłości dziedzica, równa się połowie przypadającej na obadwa inne ciała wyborcze powinności podatkowej, albo jeżeli jest większa niż połowa, to właściciel posiadłości dziedzica jako pierwsze ciało wyborcze mianuje trzecią część naznaczonych do wyboru członków do pierwszego ciała wyborczego z dwóch innych ciał wyborczych i postanawia, którzy z nich mają uchodzić za zastępców.“

„Kilku posiadaczy cząstkowych mianuje członków reprezentacji gminnej za pośrednictwem jednego wspólnego pełnomocnika, a ten jest upoważniony mianować członków z grona samychże posiadaczy cząstkowych.“

§. 30. „Jeżeli ogólna suma podatkowa, jaką opłaca właściciel posiadłości dziedzica jest mniejsza, to liczba członków, jakich ma mianować, będzie oznaczona według stosunku jego powinności podatkowych do powinności obudwu dalszych ciał wyborczych.“

Na objaśnienie tych trzech paragrafów przytacza referent następujący przykład: Należy np. wybrać 15 członków do reprezentacji gminnej. Ogólna powinność podatkowa uprawnionych do głosowania wynosi 3000 zł. Z tego płaci były dziedzic 1000, a reszta uprawnionych do głosowania 2000 zł., to były dziedzic tworząc pierwsze ciało wyborcze mianuje 5 członków do reprezentacji gminnej i zarówno każde z innych ciał wyborczych. Podobnie działoby się i wtedy, gdyby dziedzic płacił 1200 zł. a reszta uprawnionych do głosowania 1800 zł., w którym wypadku przypadłoby po 900 zł. na każde z dalszych ciał wyborczych.

Przypuściwszy jednak, że były dziedzic płaci tylko 600 zł., reszta zaś uprawnionych do głosowania 2400 zł. podatków.

W takim razie mianuje były dziedzic tylko 3 członków, resztę zaś 12 członków wybierają uprawnieni do głosowania w dwóch ciałach wyborczych, i to w taki sposób, że na każde ciało wyborcze przypada kwota podatkowa 1200 zł. i 6 członków.

Jeden z członków komisji stawia *przeciwny wniosek*, że dawny dziedzic, jeżeli z całą swą posiadłością przystąpił do związku gminnego, powinien bez względu na kwotę opłaconego podatku mianować trzecią część członków reprezentacji gminnej jako pierwsze ciało wyborcze. Projekt bowiem niezważa w takim razie wcale na wysokość podatków, jakie opłaca dziedzic, jeżeli te przewyższają połowę opodatkowania, przypadającego na obadwa drugie ciała wyborcze. Były dziedzic wybiera zawsze tylko 3cią część członków reprezentacji gminnej. Ta zasada powinna być i wtedy zachowana, jeżeli jego kwota podatkowa jest mniejsza, zwłaszcza, że dziedzic musi jako kolator kościoła ponosić wielkie ciężary, któreby tu również uwzględnić należało.

Dla poparcia tego przeciwnego wniosku zabierało głos kolejno czterech członków komisji, przedstawiając, że w gminie jest wiele powinności, które spadają jedynie na byłego dziedzica; nadto, że zaproponowany stosunek byłego dziedzica poparłby i ułatwił tak pożądane wcielenie jego posiadłości do związku gminnego.

Ten przeciwny wniosek przyjęto większością głosów.

Ostatni ustęp §. 29., podług którego może kilku cząstkowych właścicieli wykonywać swoje prawa wyborcze za pomocą wspólnego pełnomocnika, przyjęła komisja jednogłośnie.

§. 31. „Okazujące się przy obliczeniu ułamki dodane będą do drugiego a potem do pierwszego ciała wyborczego.“

Paragraf ten objaśniano następującymi przykładami: Potrzeba n. p. wybrać 16 członków do reprezentacji gminnej. Podzieliwszy tych 16 członków na 3 ciała wyborcze, przypadnie na każde $5\frac{1}{3}$. — Tę $\frac{1}{3}$ dodaje się tedy jako całość do drugiego ciała wyborczego, i przeto wybiera pierwsze ciało wyborcze *pięciu*, drugie *sześciu* a trzecie *pięciu* członków.

Jeżliby potrzeba obrać 17 członków, to wypadnie na każde ciało wyborcze po 5, a brakujących jeszcze 2 członków rozdzieli się na drugie i pierwsze ciało wyborcze, tak że wtedy wybiera 1sze ciało wyborcze *sześciu*, 2gie *sześciu* a 3cie *pięciu* członków.

Dwóch członków komisji przedłożyło następujące wnioski przeciwnie:

1. *Wniosek*: Ażeby ułamki dodawać wprzód do pierwszego a potem do drugiego ciała wyborczego, gdyż taki sposób zaleca ustawa z kwietnia 1859.

2. *Wniosek*: Dodawać ułamki wprzód do trzeciego, a potem do drugiego ciała prawodawczego, gdyż w trzecim jest najwięcej wyborców.

Za wnioskiem projektu a przeciw 1mu wnioskowi przeciwnemu zabrał głos jeden z członków komisji, nadmienając, że znaczyłoby to powątpiewać o wpływie inteligencji dziedzica, gdyby chciano w taki sposób zabezpieczać wpływ jego.

Pierwszy wniosek przeciwny przyjęto większością głosów; natomiast pozostał wniosek projektu równie jak i drugi wniosek przeciwny w mniejszości.

§. 32. „Przynajmniej połowa członków, którzy mają być wybrani do reprezentacji gminnej, powinna być ustanowiona z pierwszych dwóch ciał wyborczych.“

„Nadto przy zachodzącej różnicy wyznania religijnego muszą przynajmniej dwie trzecie części członków, obieranych do reprezentacji gminnej, należyć do kościoła chrześcijańskiego.“

Postanowienie zawarte w pierwszym ustępie tego §. usprawiedliwia referent tem, że wypada w ten sposób zabezpieczyć wpływ najwyższej opodatkowanych w gminie, gdyż ci przyczyniają się najwięcej do pokrycia ciężarów gminnych i im też należy najbardziej na pomyślności gminy.

Ten ustęp przyjęto *jednogłośnie* bez debaty.

Postanowienie 2go ustępu objaśnił referent następującym przykładem: Do reprezentacji gminnej potrzeba wybrać 15 członków, z których potem mają być ustanowieni: wójt i 3 przysięgłych, — reszta 11 składa się z 7 członków wydziału (były dziedzic jest 8) i z czterech zastępców. Z tych 15 członków może być tylko 5 niechrześcijańskiego wyznania. A ponieważ podług późniejszych postanowień projektu niemogą być obierani do zwierzchności gminy członkowie niechrześcijańskiego wyznania, tedy przypada tych 5 członków niechrześcijańskich na 7 członków wydziału i 4 zastępców, i to podług postanowień regulaminu wyborczego w taki sposób, że tylko 3 niechrześcijan mogą być członkami wydziału, a inni dwaj są zastępcami. — Przeciw temu postanowieniu zrobiono następujące wnioski przeciwnie:

1. *Wniosek*: Ażeby niechrześcijan, t. j. w naszym kraju izraelitów po wsiach wykluczyć zupełnie od wyboru do wydziału, w miasteczkach zaś podług propozycji projektu przypuścić tylko do $\frac{1}{3}$ członków reprezentacji gminnej.

2. *Wniosek*: Ograniczyć po wsiach liczbę izraelitów najwięcej na dwóch członków wydziału, a w miasteczkach na $\frac{1}{5}$ reprezentacji gminnej.

3. *Wniosek*: Ograniczyć w ogóle liczbę izraelitów na $\frac{1}{4}$ wydziału.

4. *Wniosek*: Przypuszczać po wsiach najwięcej dwóch izraelitów na członków wydziału, a w miasteczkach do $\frac{1}{4}$ reprezentacji gminnej.

Za zupełnym wykluczeniem izraelitów po wsiach oświadczyło się jeszcze trzech członków komisji, przedstawiając, że wpływ ich na lud wiejski jest niezmiernie szkodliwy, a przepuszczenie ich do reprezentacji gminnej każe się obawiać z ich strony zabiegów, któreby miały na celu tylko ich własną korzyść z uszczerbkiem dla dobrej gminy.

Przystąpiono tedy najprzód do głosowania nad kwestją, czy izraelici na prowincyi w ogóle, bez względu na wsie i miasteczka mają być zupełnie wykluczeni od reprezentacji gminnej.

Większość głosów oświadczyła się przeciw zupełnemu wykluczeniu izraelitów.

Dalej głosowano nad kwestją, czy po wsiach należy izraelitów zupełnie wykluczyć od reprezentacji gminnej, czy nie?

Ta kwestya rozstrzygnięta została *równością głosów* za nie-wykluczeniem.

Następnie przedłożono pod głosowanie kwestję, w jakim stosunku mają być przypuszczeni izraelici po wsiach do reprezentacji gminnej?

W tej mierze powzięto *równością głosów* taką uchwałę, że po wsiach tylko jeden izraelita ma być przypuszczony do reprezentacji gminnej.

Co do miast i miasteczek rozstrzygła większość głosów, że liczba izraelitów może wynosić tylko $\frac{1}{4}$ rzeczywistego wydziału gminnego (bez zastępców) i że okazujące się przy tem obliczeniu ułamki mają odpadać na korzyść chrześcijan; tak n. p. do wydziału z 9 członków może być wybranych tylko dwóch izraelitów.

§. 33. „Wyborami zarządza urząd powiatowy.“

Do tego paragrafu wniesiono poprawkę, zamiast: „urząd powiatowy“ powiedzieć: „*przełożona władza*.“

Jeden z członków komisji robi uwagę, że ten §. może być ważnym tylko przy pierwszych wyborach, a przy następnych byłby obowiązany urząd powiatowy zarządzać wyborami w porozumieniu z wójtem miejscowym.

Inny członek komisji mniema, że wyborami powinni zarządzać urząd powiatowy w porozumieniu z ustanowionym do tego wydziałem wyborczym.

Trzeci członek komisji proponuje wymazanie tego §.; gdyż należy to do regulaminu wyborczego.

Na to zaproponował prezydujący następne ułożenie tego §.:

„Wyborami zarządza komisya, złożona z delegowanego urzędu powiatowego i z wydziału wyborczego.“

Ten skład paragrafu przyjęto jednogłośnie.

§. 34. „Uprawnieni do głosowania dają swój głos ustnie i jawnie.“

Jeden z członków komisji stawia przeciwny wniosek, żeby głosowanie odbywało się wprawdzie ustnie, ale nie jawnie, lecz tylko w obec komisji wyborczej. Ten sposób odpowiada dotychczasowemu zwyczajowi i charakterowi naszego ludu wiejskiego, który wtedy tylko szczere swoje zdanie objawia, kiedy nieobawia się przytem żadnych nieprzyjemności.

Ten wniosek poparło dwóch członków komisji uwaga, że zwykle po wsiach wywierają zamożniejsi wieśniacy wielki wpływ na uboższych, i ci przeto nie mieliby potrzebnej śmiałości przy wyborach jawnych.

Ten wniosek utrzymał się większością głosów.

§. 35. „Przy wyborach reprezentacji gminnej rozstrzyga względna większość głosów.“

Referent uzasadniał ten §. tem, że gdzie idzie o wybór tylu członków, nie łatwo da się osiągnąć absolutna większość głosów.

Z tego wynikłoby potem, że wybory musiałyby być powtórnie przedsiębrane, co podwyższyłoby tylko obojętność ludu wiejskiego na sprawy gminne.

Na wniosek jednego z członków komisji uchwalono większością głosów, że przy wyborach do reprezentacji gminnej powinna rozstrzygać absolutna większość głosów, gdyż przeto posiadaliby wybrani większe zaufanie w gminie.

Tem zakończyło się posiedzenie o godzinie 2 $\frac{1}{2}$.

(Godność tajnego rady p. Thierry nadana. — Mianowania.)

Wiedeń, 27. listopada. Jego c. k. apostolska Mość raczył nadać najłaskawiej najwyższem własnoręcznem piśmie z dnia 20. listopada r. b. ministrowi policyi Adolfowi baronowi Thierry godności tajnego rady z uwolnieniem od tax przepisanych.

— Minister oświecenia i publicznych nauk mianował suplenta przy rzeszowskim gimnazjum, *Jędrzeja Niziola*, rzeczywistym nauczycielem przy pomienionem gimnazjum.

Ameryka.

Nowy Jork, 29. października: *Staats-Zeitung* donosi z Nowego Orleanu pod dniem 25. października: Korsarze Walkera, których proces tutaj się toczył, zostali dziś wszyscy uwolnieni.

Hiszpania.

(Doniesienia z Ceuty. — Statki transportowe. — Wiadomości bieżące.)

Madryt, 21. listopada. Pierwsza dywizja Ceuty obawarowuje się w El Serallo. Maurowie opuścili tę pozycję po słabym oporze. Rząd najał cztery parostatki transatlantyckiego towarzystwa w Genu na marokańską wyprawę.

— *Correspondencia de Espana* rozsyłająca 16.400 egzemplarzy dziennie, wyszła z pod prasy w dniu imienia Królowy w bardzo ozdobnym wydaniu i z modlitwami za Królowę i królewską rodzinę.

Gazeta ogłasza ceremonie przy rozwiązaniu Królowy. Dyplomatyczny korpus będzie zaproszony. Jeśli się syn narodzi, wywieszają narodową hiszpańską chorągiew na tej części pałacu znanej pod nazwiskiem „Punta del Diamante“, i ma być dana salwa z 25 strzelców; zaś, jeżeli się narodzi księżniczka, wywieszona będzie biała chorągiew i padnie 15 strzelców działowych. *Iberia* pisze, że w Alicante przyszło do bójki między hiszpańskimi a angielskimi majtkami.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące. — Doniesienie Livingstone. — Kości z Krymu.)

Londyn, 24. listopada. Królowa i książę Albert udali się wczoraj w towarzystwie księcia pruskiego Fryderyka Wilhelma i jego małżonki do Clarmontu odwiedzić Królowę Maryę Amalię, wdowę po Ludwiku Filipie. Po powrocie z Clarmontu udzieliła Królowa hrabiemu Cowley prywatnej audyencji. Wieczorem było teatralne przedstawienie w zamku, na które zaproszono wielu gości z Londynu i okolicy Windsoru.

— *Morning Post* mówi: „Mamy powód wierzyć, że kwestya włoska zajmuje teraz nieustannie uwagę angielskiego rządu, a najszczególniej urzędu zagranicznego. Ile wiemy, nie nadeszło tu dotychczas jeszcze wyraźne zaproszenie na kongres; i pewnie nie nadejdzie, dopóki rządy Francji i Anglii nie zgodzą się w tem, co ma być zaproponowane na kongresie, po myśli obu wielkich mocarstw zachodnich, i co popierać zamysłają.

— Od afrykańskiego podróżnika dr. Livingstone nadszedł tu datowany pod dniem 27. maja z nad rzeki Zambo list, w którym donosi między innymi, że odkrył istotnie Podgórze z jeziorami, gdzie krajowcy zajmują się bardzo uprawą bawełny, i gdzie każdy czelowiek przedzie i tka bawełnę. — Na podniesione przez *Times* zapytanie, czyli sprowadzone niedawno z Krymu kości są ludzkie lub zwierzęce, odpowiada dziś pewien kupiec z City, że pierwszy z Bałakławy przywieziony ładunek ogłosiła firma pewnego znakomitego greckiego domu, która je przywiozła, za kości zwierzęce. Lecz co się tyczy ostatniego ładunku, nie wie nic dokładnego.

Francya.

(Składy węgla. — Wiadomości bieżące. — Odjazd p. Cowley.)

Paryż, 24. listopada. Cesarski rząd zajmuje się teraz usilnie założeniem obszernych magazynów węgla po wszystkich wielkich portach we Francji i w koloniach. Jeden z dzienników wychodzących w Nantes donosi, że codziennie sprowadzają tam do 120 beczek węgla, z tych część odsyłają do Brestu, a resztę przeznaczają dla okrętów, które udają się w dalszą podróż zamorską. Tym sposobem transportują węgle do francuskich kolonii.

— Jenerał Montauban, który, jak wiadomo, objąć ma naczelną dowództwo nad chińską wyprawą, zatrzyma swoje komendę w Rouen aż do końca bieżącego miesiąca. Odjazd jenerałnego sztabu wyprawy nastąpić ma na początku stycznia. Wojska odpływać będą z rozmaitych portów od 15. do 25. grudnia.

— Jenerał Martimprey przyjechał do Paryża. W Cherbourgu budują teraz dwa żelazne okręta transportowe, każdy na 300 koni i tylu jeźdźców.

— Jak wiadomo, odjechał lord Cowley, poseł angielski przy dworze francuskim, z Paryża a raczej z Compiègne, gdzie był z pania Cowley w odwiedzinach, do Londynu. W Paryżu utrzymują niemal powszechnie, że lord Cowley, który obznajomiony jest dokładnie z zamiarami Cesarza, wybrał się do Londynu dlatego, by rządowi swemu przedłożyć propozycję Cesarza względem rozbrojenia powszechnego. Z tą pogłoską zostaje zapewne w styczności i depesza telegraficzna z Paryża z tem doniesieniem, jakoby Francya proponowała Anglii rozbrojenie powszechnie.

Szwajcarya.

(Ustawa szkolna.)

Zuryk, 17. listopada. Wielka rada ukończyła wczoraj po południu obrady nad szkolną ustawą. Profesorom zuryjskiego uniwersytetu przyznano prawa wybierać rektora. Prawo wyboru przysłużyło dotąd radzie rządowej.

Włochy.

(Wiadomości bieżące. — Rozlokowanie wojsk włoskich. — Stan rzeczy w Rzymie.)

Turyń, 20. listopada. Z Nizzy telegrafują: „Rosyjska Cesarzowa matka cierpi od dnia 9. na kataralną febrę. Od wczoraj ma się cokolwiek lepiej.“

Toskania. Przywrócony przez rząd wielko-książęcy związek św. Szczepana zniesli znowu władcy rewolucyjni. Osobnem rozporządzeniem nakazano rozwiążanie odnoszącej się kapituły. Komturstwa uwzględnione przeistoczone być mają na pensye dożywotne na korzyść terażniejszych właścicieli i t. d. Terażniejszym kawalerom orderu zabezpieczono posiadanie wszystkich praw honorowych, „jeśli tylko prawa te nie będą w sprzeczności z zasadą socjalnego równouprawnienia.“

Bononia, 17. listopada. Brygada Modena i Reggio tworzą straż przednią. W Forli i Bononii tworzyć będą załogę wojska toskańskiego. Dywizje Mezzacapo i Roselli wyruszą do Parmy i Modeny, z wyjątkiem brygady Bononia, która przez zimę zostanie w Ferarze.

Korespondencya z Rzymu z dnia 11go b. m. do *Gazz. di Venezia* ubolewa nad tem, że teraz tak mało cudzoziemców znajduje się w stołecznem mieście państwa kościelnego, a o stosunkach terażniejszych mówi w ogóle, że rząd czyni wszystko, co tylko może, by zapobiedz wypadkom niemiłym. Potrzebom finansowym zaradza rząd po części wydaniem pieniędzy papierowych, i nie zapomina przy tem i o reformach potrzebnych. Znaczną część urzędów wyższych tak na prowincyi, jak i w mieście stołecznem oddano świeckim, a niezadługo ogłoszony być ma kodex sporządzony jeszcze za Piusa VII. za wpływem kardynała Consalvi, i w którym to kodexie odzwierciedla się niejako całe prawo rzymskie. Ludność rzymska złożyła podwójny dowód zyczliwości swej dla J. Ś. Papieża: patrycyusze tamtejsi podali Ojcu św. adres z wyrazem wierności i przychylności, a mieszkańcy uformowali korpus miejski, który pod rozkazami jednego z patrycyuszów pełni służbę w watykańie; i zastępuje w tem dawniejszą straż szwajcarską z zupełnem zaspokojeniem J. Ś. Papieża. Korpus ten liczy już do 1000 zbrojnych, i z każdym dniem jeszcze się powiększa, a w szeregach jego znajdują się najznakomitsi kupcy, artyści i rękodzielnicy.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Londyn, 26. listopada. *Morning Post* zaprzecza, jakoby lord Cowley przyjechał do Londynu dlatego, by zaproponować równoczesne rozbrojenie Anglii i Francji, Francya nie może żądać rozbrojenia, a Anglia przystać na takie żądanie. Zbrojenie się Anglii niezawisło od przygotowań Francji, i nie może być zmodyfikowane zmieniającą się siłą sąsiada. Ten sam dziennik donosi dalej, że względem preliminarjów kongresu, jakie popiera Anglia, toczą się układy; zaproszenia na kongres są już przygotowane w Paryżu; zebranie się kongresu ma już wkrótce nastąpić.

Londyn, 27. listopada. Dzisiejszy *Observer* powiada: Lord Cowley przyjechał do Londynu, by przywieść do skutku porozumienie między Anglią i Francją względem kongresu, który zapewne rozpocznie się w styczniu. Zaproszenia na kongres nieotrzymała jeszcze Anglia.

Turyń, 23. listopada. *Gazetta piemontese* ogłasza traktaty pokoju. — Dekret królewski z 20. b. m. pensjonuje pana Buoncompagni w charakterze urzędnika sardyńskiego. Margrabia Anda mianowany jest gubernatorem Turynu, a Conte Porro Medyolanu.

Berna, 26. listopada. Rada federacyjna żąda, jak słychać, ażeby miała zastępcę na przyszłym kongresie, jeśliby wytoczyła się kwestya względem stosunku neutralności co do Chablais i Fancigny.

Madryt, 23. listopada. Dnia 22. po południu uderzyli Maurowie na wysunięte okopy Ceuty, zostali jednak odparci z znaczną stratą. Hiszpanie utracili 7 ludzi w poległych i do 100 rannych. Morze zaczęło się uspokajać i spodziewano się, że wkrótce nastąpi wylądowanie.

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 29. listopada. Na wczorajszy targ przypędzono 237 wołów, mianowicie z Kamionki 4 sztuk, z Rozdołu 10 stad po 24, 30, 15, 14, 18, 26, 18, 8, 16 i 24 sztuk, z Brzozdowic 8 sztuk, a ze Szczerca 2 stada po 17 i 15 sztuk. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 213 sztuk na potrzeb miasta, i płacono za woła, mogącego ważyć 260 \mathcal{E} mięsa i 24 \mathcal{E} łożu, 45zł.; sztuka zaś, którą szacowano na 370 \mathcal{E} mięsa i 60 \mathcal{E} łożu, kosztowała 71zł.91c. Przeciętna cena była 55zł.68c. za 306 \mathcal{E} mięsa i 33½ \mathcal{E} łożu.

Spstrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 28. listopada.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	329.42	— 0.2°	89.9	południowy sł.	deszcz
2. god. po poł.	328.89	+ 3.3°	79.5	„	pochmurno
10. god. wiecz.	326.99	+ 2.2°	82.7	„	„

Ilość deszczu 0.005.

T E A T R.

Dziś na scenie polskiej: „**Król i Szlachcie**“, dramat w 5 aktach z francuskiego.

Jutro opera niemiecka: „**Robert diabeł**.“

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 29. listopada.

Hotel rosyjski: PP. Dunin Aug., z Głęboki. — Dunin Paweł, z Podola ros. — Małachowski Zygm., z Toustoluga. — Augustynowicz Xaw., z Przeworska. — Raciborski Ant., z Podola rosyjs. — Hr. Drohojowski Józ., z Balic. — Hr. Badeni Alex., z Glinian. — Orłowski Hip., z Ostrowa. — Łodyński Stan., z Milatyna.

Hotel europejski: Barański Kar., z Chłopczyce. — Starzyński Bojomir, z Derewni.

Pod kolej żelazną: Biliński Jan, z Huty obedyńskiej. — Biliński Dom., z Czyżykowa.

Do domu zajezdnego nr. 131¹/₂: Polański Narc., z Butli.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 29. listopada.

PP. Hr. Forgasch Em., c. k. rotm., do Krakowa. — Horwath, c. k. major, do Monasterzysk. — Komarnicki Bol., do Sasowa. — Bydlowski Józ., do Rudenka łackiego. — Rüliger Clais Józ., do Rosyi. — Romanowski Konst., do Piotrowiec. — Biliński Domin., do Czyżykowa. — Hordyński Stan., do Rzeszowa. — Biliński Jan, do Huty obedyńskiej.

Kurs lwowski.

Dnia 29. listopada.

	gotówka	towarem		
		zł.	c.	
Dukat holenderski wal. austr.	5	80	5	85
Dukat cesarski " "	5	84	5	88
Półimperyal zł. rosyjski " "	10	1	10	14
Rubeńs ebrny rosyjski " "	1	90	1	92
Talar pruski " "	1	85	1	89
Polski kurant i pięciozłotówka " "		—	—	—
Galicji. listy zastawne za 100 zł. } bez	83	—	83	63
Galicyskie obligacye indemnizacyjne } kup nów	72	25	72	63
5% Pożyczka narodowa	77	50	78	25

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 29. listopada

1. Dług publiczny. A. Państwa. W walucie austriackiej po 5% za 100 zł. — Z pożyczki narodo. po 5% za 100 zł. 78.35. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. — Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. — Metaliki po 5% za 100 zł. 72.45; po 4¹/₂% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —; po 3% za 100 zł. —; po 2¹/₂% za 100 zł. —; po 1% za 100 zł. —.

Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —; z r. 1839 za 100 zł. —; z roku 1854 za 100 zł. —. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —; po 4¹/₂% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. — Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. —; po 2¹/₂% za 100 zł. —; po 2¹/₄% za 100 zł. —; po 2% za 100 zł. —; po 1³/₄% za 100 zł. —. — Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł. —; po 4¹/₂ za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. — **B. Krajów koronnych.** Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Banatu Temeskiego, Kroatyi i Sławonii —; Galicyi —; Bukowiny —; Siedmiogrodu —; innych krajów koronnych —; z klauzulą losowania w roku 1869 —. — Lombardoweneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 905. —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 205.60; niższo-austr. towarzystwa eskontowego —; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. —; towarzystwa kolei żelaznej państwa —; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —; lomb.-weneck. kol. żelaz. —; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —; Lloyd'a w Tryescie po 500 złr. —.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —; na 6 lat po 5% za 100 zł. —; na 10 lat po 5% za 100 zł. —; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —; w walucie austriackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —. — Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 106.40. Berlin za 100 talarów —. — Wrocław za 100 talar. —. — Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty —. — Genna za 100 lirów piemonckich —. — Hamburg za 100 marko banko —. — Lipsk za 100 talarów —. — Liwerna za 100 lirów toskańskich —. — Londyn za 10 funtów szterl. 123.90. Lugdan za 100 franków —. — Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. — Marsylia za 100 frank. —. — Paryż za 100 fr. —. — Praga za 100 zł. wal. austr. —. — Tryent za 100 zł. wal. austr. —. — Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrow wołoskich —. — Kenstantynopol za 100 piastrow tureckich —. — Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. — procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5.83, dukaty ces. pełnej wagi. —, korony —, półkorony —.

KRONIKA.

Ceny mięsa wołowego dla ludności chrześcijańskiej we Lwowie na czas od 1. do 7. grudnia.

Tutejsi rzeźnicy i rzeźniczki podali na bieżący tydzień następujące ceny rozmaitych gatunków mięsa:

	Polędwica	Rozbratel	Pieczeń	Ozór	Ogon	Krzyżówka	Pieczeń biała	Krajówka	Uszyk	Kark	Szpunder	Grube żebro	Pół-żebro	Łopalka	Piersz (brust.)	Części przydatne od żytki i głowy
Frankowska Joanna Ceta nr. 1	30	18	18	20	14	18	18	18	16	14	14	14	14	14	14	14
Zelichowski Jan " 2	26	18	18	20	14	18	18	18	16	14	14	14	14	14	14	14
Motylewski Franciszek " 3	30	18	18	20	14	18	18	18	16	14	14	14	14	14	14	14
Sidorowicz Stanisław " 4	35	18	18	30	14	18	18	22	18	14	16	14	14	14	16	14
Kohmann Ignacy " 5	25	18	18	20	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	14
Kohmann Antoni (syn) " 6	35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	16	14	14	14	16	14
Lipanowicz Piotr " 7	26	20	20	25	14	18	18	20	16	14	14	14	14	14	14	14
Solska Józefa " 8	35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	16	14	14	14	16	14
Hachlewska Apolonia " 9	26	18	18	20	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	14
Zaworska Agnieszka " 10	26	18	18	20	14	18	18	18	16	14	14	14	14	14	14	14
Kohmann Antoni (ojciec) " 11	35	20	20	30	14	20	20	20	20	14	16	14	14	14	16	14
Łepicki Maciej " 12	30	20	20	20	14	18	18	20	18	14	16	14	14	14	16	14
Motylewski Wojciech " 13	30	18	18	20	14	18	18	18	16	14	14	14	14	14	14	14
Mokrzycki Jędrzej " 14	30	18	20	30	14	18	18	20	18	14	14	14	14	14	14	14
Sidorowicz Józef " 1	28	20	20	30	14	20	20	20	18	14	14	14	14	14	14	14
Niewiadomski Walenty " 2	28	20	20	30	14	20	20	20	18	14	14	14	14	14	14	14
Motylewski Klemens " 3	25	18	18	25	14	16	16	18	16	14	14	14	14	15	14	14
Solski Ludwik " 4	26	20	20	25	13	17	17	20	16	13	13	13	13	15	15	13
Jakubiczka Piotr " 6	28	20	20	28	14	20	20	20	16	14	14	14	14	16	14	14
Frankowska Anna " 7	30	20	20	30	14	20	20	20	18	14	14	14	14	14	14	14
Reżaiatowicz Kazimierz " 9	30	20	20	30	16	20	20	20	16	14	14	14	14	14	14	14
Zöllner Natalia w budzie nr. 1	22	18	18	20	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	12
Schrenzel Feige " 9	20	18	18	18	13	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	14
Kochelles Jakób " 10	22	18	20	18	14	20	20	20	16	14	14	14	14	15	14	14
Luft Wolf " 12	20	18	18	20	12	18	18	18	16	13	14	13	14	14	14	13
Zöllner Lorenz " 13	22	18	18	20	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	12
Gotebski Antoni w budzie nr. 2	30	20	20	30	14	20	18	20	18	14	14	14	14	14	14	14
Lunda Katarzyna " 3	25	18	18	20	14	18	18	18	16	14	14	14	14	14	14	14
Gurski Józef " 4	30	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	14
Michoński Franciszek " 5	30	20	20	30	14	20	18	20	18	14	14	14	14	14	14	14
Mokrzycki Karol " 6	30	20	20	30	14	20	18	20	18	14	14	14	14	14	14	14
Danielski Franciszek " 7	30	20	20	30	14	18	18	20	18	14	14	14	14	14	14	14
Lipanowicz Jakób " 8	30	18	20	30	14	18	18	20	18	14	14	14	14	14	14	14
Beitseher Daniel " 16	18	16	16	16	16	16	16	16	14	13	13	13	13	13	13	13
Klimpel Wacław } 14 na p. brodz.	22	17	17	20	10	17	17	17	13	13	13	13	13	13	13	12
Pordes Mojżesz } 16 " "	20	18	18	14	14	18	16	18	15	12	13	14	14	14	15	12
Hartel Izak Hersz } 15 obok koś. s. Anny	20	16	16	16	13	16	16	16	14	13	13	13	13	13	13	12

Z urzędu targowego stołecznego miasta Lwów, dnia 30. listopada 1859.

Rozmaitości nr. 48.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1. Adam Mickiewicz przez Placyda Szcz. (C. d.)
2. Zbiory archiwalne. Dokument Jana Kazimierza z r. 1657.

3. Pamiętnik estatniej wojny Kafirskiej. (C. d.)
4. Ostatnia kapitulacya Paryża p. Erneuf.
5. Poemat Vanduysego Artaweld.